

název	Pracovní skupina pro rozvoj venkova (<i>Výboru pro udržitelné municipality Rady vlády pro udržitelný rozvoj</i>)
pořadí jednání	2. jednání
datum	14. února 2019
místo	MMR ČR, Na Příkopě 3, místnost 119
účastníci	viz prezenční listina
přílohy zápisu	ne

stran | 4

Seznam nominovaných institucí

Ministerstvo pro místní rozvoj ČR (MMR)
Ministerstvo vnitra ČR (MV)
Ministerstvo zemědělství ČR (MZe)
Ministerstvo financí ČR (MF)
Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR (MPO)
Ministerstvo životního prostředí ČR (MŽP)
Úřad vlády ČR (ÚV)
Svaz měst a obcí ČR (SMO)
Sdružení místních samospráv ČR (SMS)
Asociace krajů ČR (AKČR)
Národní síť Místních akčních skupin ČR (NS MAS)
Spolek pro obnovu venkova ČR (SPOV)
Zemědělský svaz ČR (ZS)
Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR (AMSP)
Svaz průmyslu a dopravy ČR (SP)
Česká biskupská konference (ČBK) jako host
Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta (UK) jako host

Průběh jednání

ÚVOD

F. Kubeš (MMR) přivítal účastníky PS a zahájil jednání. Dal prostor členům PS, aby prezentovali aktuální informace související s rozvojem venkova.

TOUR DE TABLE

R. Nikischer (MMR) představil aktuality z oblasti rozvoje venkova související s činností MMR, především upozornil na přípravu Koncepce rozvoje venkova (KRV), jejíž analytická část bude předmětem diskuse 2. jednání PS. KRV je prvním komplexním koncepčním dokumentem zaměřeným specificky na rozvoj venkovských oblastí. KRV bude definovat jednotlivé rozvojové cíle venkova a jejich územní průmět. MMR přitom stále upozorňuje na to, že při nastavení rozvojových cílů je nutné zohledňovat heterogenitu venkova. Dále upozornil na poskytování metodické podpory obcím, příp. i větším územním celkům prostřednictvím IT aplikací ObcePRO, Regionální informační servis, Mapový server, ale i na metodické brožury z edice "MMR pro obce". Jsou věnovány péči o venkovské stavby a dřeviny v obcích, přibude brožura zaměřena na hospodaření s vodou v obcích, což je velmi aktuální téma. Pokračuje implementace nástroje CLLD, v rámci ní např. mid-term evaluace strategií CLLD, ale probíhá také příprava metodického nastavení CLLD po roce 2020. Upozornil členy PS na blížící se Den malých obcí a příslušný blok MMR.

K. Rucká (MF) navrhuje na příští jednání PS pozvat zástupce MV, ideálně řed. Slámu. Informovala, že běží monitoring hospodaření obcí, podporuje se jejich kooperace. K hospodaření obcí v loňském roce je připravena podat na příštím jednání zprávu.

B. Dlouhý (ÚV) se obává, aby KRV nebyla jenom opakováním známých pravd. Považuje za důležité vybrat klíčové problémy, na jejichž řešení kapacita vlády a veřejných institucí v dohledné době stačí, nikoli postihnout vše a všude, ale se zanedbatelným efektem. Prosazuje orientaci na praktické kroky.

M. Váňová (ČBK) představila Českou biskupskou konferenci a její zaměření na rozvoj komunitního a spolkového života v obcích. ČBK je zřizovatelem MŠ, ZŠ, SŠ a taktéž pečuje o krajinu a lesy. Seznámila členy s výzkumem absorpční kapacity v oblasti kulturních památek.

V. Jaroš (MV) informoval o návrhu zákona o územněsprávním členění státu, který řeší neskladebnost ORP a okresů. Ve spolupráci se SMO byla dokončena analýza o spolupráci obcí.

J. Florian (SPOV): MMR má už 20 let v gesci venkov, nezačínáme od nuly. Dříve byla velmi těsná spolupráce MŽP, MMR, MZe. Upozornil na důležitou roli Programu obnovy venkova.

B. Šmucr (MPO) informoval o výzvě na vysokorychlostní internet.

J. Krist (NS MAS) pozval členy PS na Leaderfest v Žatci. Ve dnech 11.–12. března 2019 bude v Pardubicích prezentace výsledků projektu Technologické agentury ČR zaměřeného na role místních akčních skupin.

M. Oliva (NS MAS) navázal na téma rychlého internetu, připravuje se pilotní projekt ve 3 krajích, MAS by na tom měly spolupracovat. Ve dnech 20.–21. března 2019 bude první konference o chytrém venkovu v Dolních Břežanech, dále také 5.–6. června 2019 URBIS v Brně.

PŘEDSTAVENÍ STATUTÁRNÍHO A JEDNACÍHO ŘÁDU (SJŘ) PS PRO ROZVOJ VENKOVA

R. Nikischer (MMR) představil základní rysy statutárního a jednacího řádu PS pro rozvoj venkova a vyzval členy PS k případným připomínkám. Členové PS neměli k návrhu SJŘ námítky (mohli je uplatnit i korespondenčně před jednáním PS), znění SJŘ bylo přijato.

M. Váňová (ČBK) na základě SJŘ požádala předsedu PS, F. Kubeše, o schválení členství ČBK v PS.

F. Kubeš (MMR) s ohledem na to, že nikdo ze stávajících členů PS se nevyjádřil proti navrhovanému členství ČBK, schválil členství ČBK v PS. Dále informoval, že příští jednání PS bude z důvodu včasného projednání návrhové části KRV již v dubnu, nikoli v květnu, jak stojí v SJŘ.

PREZENTACE A DISKUSE ANALYTICKÉ ČÁSTI KONCEPCE ROZVOJE VENKOVA

F. Kubeš, R. Nikischer a J. Zerák (MMR) postupně prezentovali jednotlivé části analytické části KRV, včetně důvodů jejího vzniku, struktury, harmonogramu tvorby, definice zájmového území ("venkova"), typologie venkova a hlavních závěrů socioekonomické analýzy a analýzy problémů a potřeb venkova.

J. Krist (NS MAS) upozornil na vhodnost vypracování rámcové analýzy, co se za posledních 30 let udělalo pro venkov, co se nepovedlo atp. Uvedl příklad liniových dopravních staveb, stavěly se dálnice a nechaly se chátrat okresky, teď se to těžko dohání, stejně jako se postavily koridory a až v poslední době se dostalo i na lokálky. Takže po podpoře průmyslových zón, z kterých dnes máme tzv. montovny, a dalších miliardových podporách, si konečně stát uvědomil, že stojí za to podporovat venkov sice malými, ale početnějšími opatřeními. Navrhuje venkov vymezit jako obce menší než regionální centra dle SRR ČR 21+, tj. jako obce pod 15 tis. obyvatel.

J. Florian (SPOV): dříve byl venkov chápán jako obce do 2 tis. obyvatel, později to posunuli na 3 tisíce. Zastává názor, že malá města (mluví o nich jako o "venkovských městech") do venkova patří. Motorem venkova jsou právě malá

regionální centra. Venkov je kontinuální prostor, nejsou v něm díry (bílá místa) po malých městech. Navrhuje vymezit venkov pouze na základě populačního kritéria jako obce do 25 tis. obyvatel, dle územní dimenze nástroje CLLD definované v ČR. Mimo venkov by zařadil zhruba 50 větších měst.

B. Dlouhý (ÚV): strategie jsou často jen soubor přání, bez finančních zdrojů. Domnívá se, že by mělo dojít k vyhodnocení stávajících nástrojů z hlediska jejich dopadu na území.

F. Kubeš (MMR) očekává podporu ostatních rezortů při implementaci KRV, resp. Akčních plánů SRR ČR 21+.

M. Marada (UK) přiblížil metodu socioekonomické regionalizace, z níž vychází vymezení zájmového území KRV. Populační velikost min. mikroregionálního centra je minimálně 15 tis. obyvatel, přičemž centrum musí vytvářet zázemí o populační velikosti min. 5 tis. obyv. Má smysl podporovat funkční celky, tedy celá území, nikoli jen výseč obcí např. do 3000 obyv. Je zde otázka, jak a kam směřovat podporu. Hodně věcí jde přes ORP. Možná by ORP mohly být tím základním stavebním kamenem. Vždy bude otázkou, jak a kudy podpora poteče a jak to skloubit s ohraničením prostoru.

J. Krist (NS MAS): např. Rýmařov má 8 tis. obyvatel a je významným regionálním centrem, ale vypadává jako centrum z KRV i ze SRR ČR 21+. V Moravskoslezském kraji se krajský úřad zeptal obcí v kategorii 5–10 tis. obyvatel, jestli chtějí patřit na venkov a z 10 obcí se 7 přihlásilo k venkovu. Ty do 5 tis. tam jsou automaticky.

L. Kořínková (SMO) postrádá v syntéze analýzy problémů a potřeb problémový okruh zaměřený na demografický vývoj, resp. lidské zdroje.

J. Krist (NS MAS) by v KRV ocenil také něco modernějšího, například mobilitu poslední míle a obnovitelné zdroje. Strategie jsou svým pojetím často "devadesátkové", dnes už jsme 20 let ve 21. století.

J. Florian (SPOV) zdůraznil potřebu zmínit ochranu půdy, životní prostředí a zdroje vody.

M. Marada (UK) se přimluvil za téma energetické soběstačnosti, a také soběstačnosti ve školství, nerušit malotřídky, nelze se na školství dívat optikou pouhé efektivity a vozit žáky do měst. Když svážíme děti do měst, rušíme školy, jak potom přesvědčit mladé rodiny, aby zůstaly na venkově, když je pro ně praktičtější rovnou ve městě bydlet, když už tam děti chodí do školy a rodiče do práce.

M. Váňová (ČBK) zdůraznila potřebu podpory komunitního života, k čemuž přispívají i farnosti. Nastolila otázku, jak bude KRV prakticky navázána na SRR ČR 21+ a její Akční plány.

F. Kubeš, R. Nikischer (MMR) objasnili, že KRV bude implementována prostřednictvím Akčních plánů SRR ČR 21+, kde budou konkrétní aktivity, které mají přispět k rozvoji venkova. Tyto budou vycházet z KRV, stejně i jejich územní dimenze, která bude vycházet z typologie venkova v KRV. SRR ČR 21+ nedefinuje, co je venkov a ani to, které konkrétní cíle jsou "venkovské".

J. Florian (SPOV) upozornil, že technokracie nikam nevede, musíme se věnovat sociálním a lidským vztahům, demokraticky zdola, ne od stolu z Prahy. Potřeba nechat lidi pracovat a rozhodovat na místě, ti ví, co území potřebuje, znají místní aktéry, faráře, podnikatele, učitele, starosty.

J. Krist (NS MAS): byla by chyba, kdyby MAS plnily jenom svrchu zadané úkoly. Se zánikem okresních úřadů zanikla systémová péče o venkov. MAS nemůže nahrazovat servis malých obcí. Potřebujeme centra sdílených služeb. MAS by měla spíše koordinovat, nikoli suplovat.

M. Oliva (NS MAS) by rád přidal problematiku sociálního kapitálu, jak udržet na venkově vzdělané lidi, jedině tak vytvoříme chytrý venkov.

F. Kubeš (MMR) poděkoval členům PS za účast a diskusi. Na příštím jednání promluví řed. Sláma k územněsprávnímu členění. Ministerstvo financí seznámí s hospodařením obcí za loňský rok. Požádal o připomínkování KRV do 22. února 2019.

Závěry:

- syntéza analýzy problémů a potřeb KRV bude doplněna o problémový okruh zaměřený na lidské zdroje
- vymezení zájmového území bude dále zváženo na základě uplatněných připomínek
- součástí návrhové části bude rešerše stávajících nástrojů majících dopad na rozvoj venkova
- na příštím jednání:
  - řed. Sláma z MV bude informovat o novém zákonu o územněsprávním členění státu
  - zástupce MF bude informovat o výsledcích hospodaření obcí v roce 2018
  - zástupce SMS bude informovat o mapování infrastruktury obcí

Zapsal: Daniel Sokol, MMR, odbor regionální politiky

Revize: Richard Nikischer, MMR, odbor regionální politiky

Schválil: František Kubeš, MMR, ředitel odboru regionální politiky, p.z.